EXTRA!

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Už telegramų teisingumą redakja negalvoja. Karėje kiekviena puse dažnai primeluoja. Kas mums išrodo teisinga, o kas ne, tą pasakome karės apžvalgoj du ar tris syk savatėje.

Vol. I | KAINA, 2c | Chicago, Ill., Ketvergas, Spalis-October 15, 1914. | PRICE, 2c. | No. 88

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOKIEČIAI UŽEME BRUGES

"Tėvynė" 307 W30th st

Rusai atmuše vokiečius nuo Waršavos

Žmones bega iš Ostende tukstančiais

Francuzai Belgijoj atėmė nuo vokiečiu Ypres miestą

Boerų maištą ketina malšinti ištikiemieji Anglijai boerai

50,000 VOKIEČIŲ GHENTE.

HAAGA, Hollandija, Okt. 14. —Laikraštis Aventpost gavo žinių, kad ne mažiaus kaip 50,000 vokiečių randasi Ghente. Dauguma jų betgi čia nepasilieka, ir eina į Bruges. Vokiečių oficieriai sako, kad vokiečių tikslas yra užimti Ostende.

∞

LONDONAS, Okt. 14. — Šiandien oficialiai užreikšta, kad žinios apie Ostende puolimą yra neteisingos.

∞

FRANCUZAI PAĖMĖ YPRES MIESTĄ; VOKIEČIAI OSTENDE DAR NEPAĖMĖ.

PARYŽIUS, Okt. 14. — Francuzai su anglais neduoda vokiečiams apeiti jų kairiojo sprano iš pajurio. Po smarkaus mušio vokiečiai tapo išstumti iš miesto Ypres, kurs randasi Belgijoj, į šiaurvakarius nuo Francuzijos miesto Lille.

Vokiečių armija nuo Antwerpo eina į pietus ir vakarus prie Anglijos kanalo, ir gręsia pavojum talkininkams. Į tą pusę taipgi eina generolo von Boehmo armijos dalis. Talkininkai kol kas buvo susirėmę su gen. von Boehmo pulkais. Susirėmimuose laimėję talkininkai. Vietą, kur dabar atsilieka susirėmimai yra labai lygi, ir todel nepatogi apsigynimui. Del šitos priežasties talkininkai, sako, turės traukties toliaus į pietus pajuriu, kol prieis prie daugiaus kalnuotų vietų. Ostende talkininkai skaito nesvarbiu strategišku punktu, ir todel jo neketina ginti.

Paryžiuje dabar visi pripažįsta, kad vokiečių užpuolimai iš pajurio nuo Belgijos pusės yra labai pavojingi. Talkininkai tad turėsią čia iš visų spėkų pasistengti sulaikyti vokiečius. Į pajurį vokiečiai daug savo kareiviu atitraukė iš centro. Kad to daugiaus nedaleidus vokiečiams, francuzai pradėjo smarkiai užpuldinėti vokiečių centrą. Paskutinis Francijos labai trumpas oficialis pranešimas sako, kad rytuose nuo Oise farncuzai nustumę tolyn vokiečius prie Berry au Bac.

∞

MUŠIS EINA PAČIAME PAJURYJ.

LONDONAS, Okt. 14. —Laikraščio Times korespondentas iš Ostende telegrafuoja, kad smarkus mušis eina tarp miestų Dunkirk, Dixmude ir Ypres. Dunkirk yra Francijos uostas, o Dixmude ir Ypres randasi ant Belgijos žemės. Vokiečių generolo von Kluko dešinysis sparnas iš paskutiniųjų stengiasi prasimušti pro talkininkų linijas, bet visos jo pastangos kol kas nueina niekais.

∞

BRUGES UŽIMTAS VOKIEČIŲ.

LONDONAS, Okt. 15. — Iš Flushingo pranešta, kad Bruges miestą užėmė vokiečiai. Užėmimas prasidėjo vakar, kada miestan įvažiavo 250 vokiečių ciklistų.

Laikraščio Times militaris korespondentas pataria anglams buti prisirengusiais sutikti Anglijoj vokiečius. Jis pataria valdžiai, kad ji pamokintų žmones, kaip jie turėtų užsilaikyti, kada vokiečiai ateitų Anglijon. Kuo daugiaus anglai but prisirengę sutikti vokiečius, tuo mažiaus galima bus jų laukti Anglijoj.

∞

LONDONAS, Okt. 14. — Iš Boulogne pranešama, kad vokiečių aeroplanas skraidžiojo ant to miesto ir paskui pasuko ant Anglijos linkui.

Photo by American Press Association.

Serbų kareivis

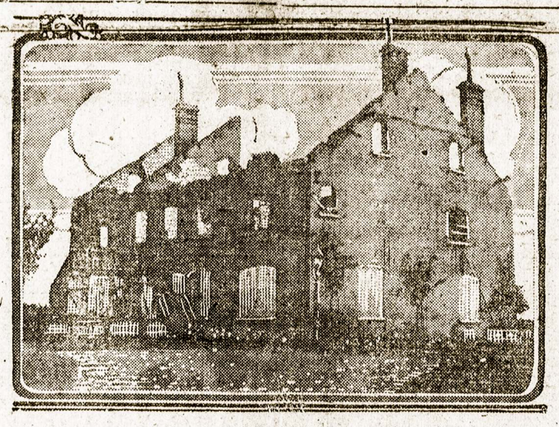

© 1914, by American Press Association.

Griuvėsiai Melle, Belgijoj

∞

OSTENDE APLEIDŽIA ŽMONĖS.

LONDONAS, Okt. 15. — Ostende laukia vokiečių. Belgijos valdžia iš Ostende išsikraustė. Karalius Albertas su savo armija išėjo iš Ostende utarnike. Žmonės bėga iš Ostende tukstančiais. Laivai nuolat veža žmones į Angliją. Mieste yra daugybė sužeistųjų ir tuos išveža pirmiausia.

Kada apie 25,000 žmonių buvo susirinkę dokuose, norėdami gauti vietas laivuose, kad išvažiavus į Angliją, ant jų galvų pasirodė vokiečių orlaivis. Žmonės persigando baisiausia. Belgų sargyba pradėjo šaudyti į orlaivį.

Atėję iš Antwerpo belgų, anglų ir francuzų kraeiviai yra nuvargę baisiausia. Jų rubai yra pavirtę į skudurus.

∞

BERLINAS, per Londoną, Okt. 14. — Antwerpo belgų komendantą generolą De Guise vokiečiai suėmė nelaisvėn, ir nuvežė į Koelną.

VOKIEČIAI NORĖJO UŽMUŠTI FRANCIJOS PREZIDENTĄ

LONDONAS, Okt. 15. — Iš Paryžiaus pranešama, kad vokiečių lakunas norėjęs užmušti Francijos prezidentą Poincare, kada tas buvo atlankęs Francijos armiją. Į tą vietą, kur buvo prezidentas, iš aeroplano buvo mesta bomba, bet bomba nieko blogo nepadariusi. Vokiečių šnipai pranešę vokiečiams apie Poincare atsilankymą.

RUBSIUVIŲ KONVENCIJA UŽSIBAIGĖ.

(*Spesialė telegrama Naujienoms*)

NASHVILLE, Tenn. Okt 14. — Šiandien, 5 val. po piet sudideliu entuziazmu užsibaigė didžiumos konvencija Susienytų Rubsiuvių Amerikoj — United Garment Workers of America.

P. Galskis,
A. Čepaitis,
lietuviai delegatai.

Rusai traukiasi iš Galicijos

Austrija tikrina, kad austrai išvijo rusus iš Lvovo

Kazokai nušovė vokiečių orlaivį prie Waršavos

KAZOKAI NUŠOVĖ VOKIEČIŲ ORLAIVĮ.

PETROGRADAS, Okt. 14. — Kazokai, užsislėpę miške netoli Waršavos, nušovė vokiečių orlaivį. Orlaivis [illegible] žemėn, bet nebuvo labai pagadintas. Skridę orlaiviu vokiečiai išliko gyvi.

∞

VOKIEČIAI NUVYTI NUO WARŠAVOS.

LONDONAS, Okt. 15.—Laikraščio Times korespondentas iš Peterburgo telegrafuoja: "Aš girdėjau, kad vokiečiai prisiartino prie Waršavos už dešimties mylių, bet buvo nuvaryti nua Waršavos už 30 mylių."

∞

LVOVAS TIKRAI ESĄS ATIMTAS NUO RUSŲ.

AMSTERDAMAS, Okt. 14. — Austrijos karės ministerija šiandien išleido oficialį pranešimą, kuriame sako, kad austrų pulkai išvarė rusus iš Lvovo, Galicijos sostinės, kurią turėjo rusai užėmę pusantro mėnesio. Smarkiame susirėmime austrai sumušę rusus, ir tie tada apleidę miestą. Przemyslio tvirtovė esanti pilnai paliuosuota. Austrijos pulkai atėję prie upės Sano, ir čia užpuolę rusus. — Lenkijoj rusai bandė pereiti Vislą prie Ivanogorodo, bet buvę sumušti. Serbijoj austrai eina tolyn; serbai ir černogorai keliuose mušiuose buvę sumušti, ir dabar traukiasi atgal.

∞

RUSAI ATMUŠĖ VOKIEČIUS.

LONDONAS, Okt. 15. — Peterburgo išleistas oficialis pranešimas sako, kad rusai pasekmingai atmušę vokiečius tarp Ivangorodo ir Waršavos spalių 13 d. Vienas rusų pulkas suėmė dvi vokiečių kompanijas nelaisvėn.

Pranešimas toliaus sako, kad mušis tebesitęsia į pietus nuo Przemyslio.

Kaip dalykai stovi Galicijoj, negalima šiandien tikrai žinot. Tuo tarpu, kada iš Peterburgo pranešama, kad rusai mušasi su austrais į pietus nuo Przemysloi, Viennos oficialis pranešimas sako, kad austrai jau išviję rusus iš Lvovo, ir sumušę rusus prie Sano upės. Iš Peterburgo apie Lvovą nieko nepranešta.

Apie mušį ant Prusų rubežiaus irgi truksta žinių. Vokiečiai betgi tur but dar daugiau ten traukia kareivių. Buvo nurodymų, kad Vokietijos laivynas pradeda veikti Baltijos juroje ir ties Finijos intaka.

∞

TEISIAMI FERDINANDO UŽMUŠĖJAI.

VIENNA, per Rymą, Okt. 14. — Sarajevė prasidėjo teismas Austrijos sosto įpėdinio Ferdinando užmušėjų. Nors tikras užmušėjas buvo vienas, bet apkaltintų yra 23. Teismas atsilieka didelėje slaptybėje.

∞

ANGLIJA SAKO, KAD DAUGUMA BOERŲ YRA JAI ISTIKIMI.

LONDONAS, Okt. 14. — Oficialiai yra skelbiama, kad boerų respublikos premjeras generolas Botha stengiasi, kiek galėdamas, numalšinti maištą. Daugelis boerų yra ištikimi Anglijai. Tie, kurie buvo intartini, pabėgo, matyt, kad prisijungus prie maištininko pulkininko Maritzo.

Su pulkininku Maritzu, kaip sako oficialis Anglijos pranešimas, esą ne daugiaus kaip 500 maištininkų. Tuos, kurie nenorėjo maišto, pulk. Maritzas posodinęs kalėjiman.

Pulk. Maritzas dabar randasi Upintone, ir čia turi daug vokiečių knuolių, šautuvų ir amunicijos. Vokiečiai maištininkams padeda.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year $6.00. Outside Chicago, by mail, one year, $5.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicagos kasdien, išskiriant Nedėldienius.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
Chicagoje—per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams $6.00; pusei metų $3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. $5.00
Pusei metų $3.00
Dviem mėnesiam $1.00
Europoje, metams $7.00
Pavienių dienraščio numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

DARBININKŲ KONGRESAS

Nacionalis Socialistų Partijos Komitetas paskutiniu laiku rodo didelį veiklumą. Nesenai jisai padarė projektą sušaukimo tarptautinio socialistų kongreso ir užkvietė Europos draugus į Washingtoną, dabar jisai plenuoja šios šalies darbininkų kongresą apsvarstymui svarbesniųjų dienos reikalų.

Nacionalis Komitetas siulo pastatyti į to kongreso dienotvarkį sekančius klausimus: 1) Nedarbas, 2) Profesionalių galvažudžių siautimas streikų laiku, ir) Amerikos darbininkų taktika, kilus karei.

Nėra abejonės, kad visi šitie klausimai yra aktualiai. Taipgi aišku yra, kad Socialistų Partijos pastangos pažadinti darbininkų judėjimą ir labiaus suartinti atskiras jos šakas, užsipelno didžiausio pagyrimo. Blogiaus išrodo praktiškoji sumanymo pusė.

Partija nori, butent, sušaukti kongresą ne tiktai darbininkų organizacijų delegatų, bet ir atstovų bedarbių konferencijų ir neorganizuotųjų darbininkų susirinkimų. Tatai vargiai gali pavykti. Bedarbius suvienyti į nuolatinę organizaciją negalima, nes pats nedarbo stovis pas kiekvieną darbininką yra laikinis, o ne nuolatinis. Lygiai negalima yra sutvarkyti ir neorganizuotųjų darbininkų atstovybę. Butų praktiškiaus, jeigu Partija butų nesistengusi savo sumanymu susyk aprėpti viską.

ŽMONIŲ ŽUDYMO ĮRANKIAI

"The International Socialist Review" aprašo veikmę milžiniškųjų Kruppo armotų.

"Spogimas (iššovus iš armotos) buvo baisus. Viskas, kas butų ant penkių dešimčių pėdų nuo armotos, kada iš jos šauja, butų užmušta. Net žmonės, kurie randasi toliaus stovinčioje kariuomenėje, skundėsi galvos ir dantų skaudėjimu nuo armotos trenksmo ir tuo pat skundėsi kareiviai fortuose, kuriuose sprogdavo iššautos bombos.

"Bomba pramuša vieną, dvi ir tris sienas, per kurias paprastai nepereina jokie šuviai, ir įsismeigia į žemę. Čia ji guli keletą sekundų, paskui plyšta, kaip vulkanas, nepalikdama akmens ant akmens.

"Bomba, paleista į vidurį forto, įsikasa giliai į žemę ir guli tenai, tarytum rinkdama jiegas savo pekliškam sprogimui.

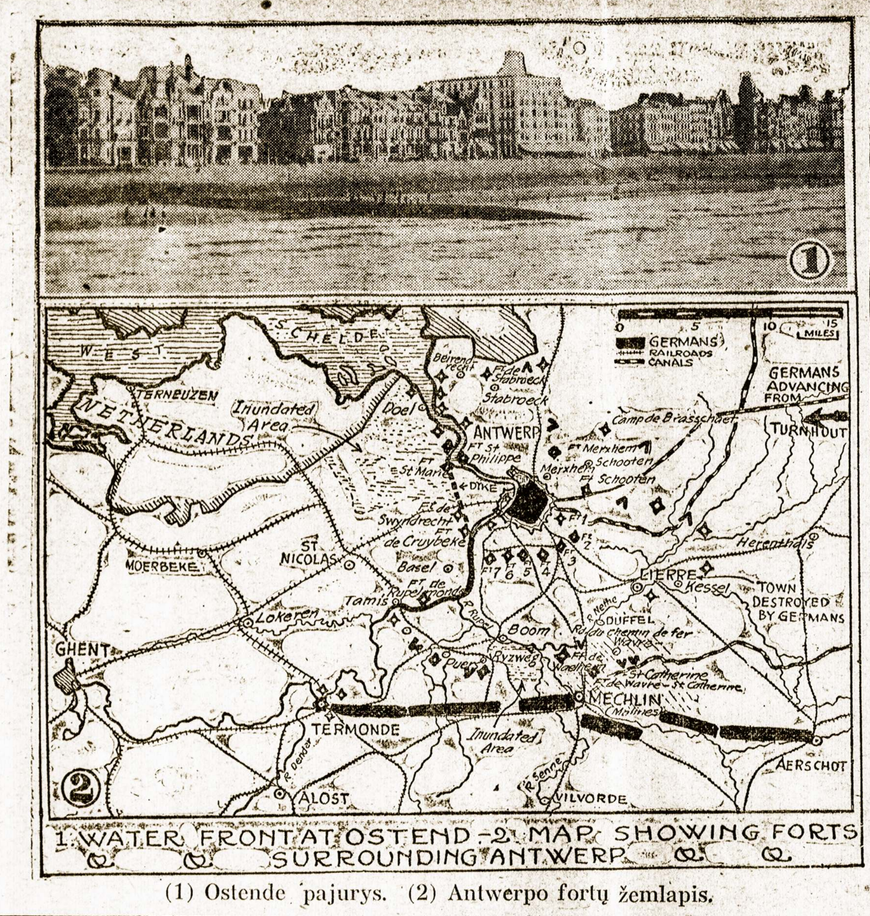

(1) Ostende pajurys. (2) Antwerpo fortų žemlapis.

Paskui, po dviejų dešimčių sekundų, ji truksta, sulygindama su žeme galingiausias fortų sienas Belgijoje."

Kiekvienas tos armotos šuvis kaštuoja $2,500. Bombos storis šešiolika ir pusė colių. Kuo ji pripildyta, žino tiktai vienas Krupp ir vyriausieji jo inžinieriai.

Dabar girdėt, kad Krupp dirba da didesnes armotas. Bombos, kuriomis šaudys iš jų, bu- ~~siančios 10 ir 21 colio storio.~~

Taip kapitalizmo gadynėje technikos išradimai tarnauja ne žmonių gerovei, bet žmonių žudymui.

NEGRAŽIAI ELGIASI.

Jau iš keletos vietų mums pranešė korespondentai, kad po lietuvių kolonijas važinėja klerikalų partijos įgaliotinis p. Gabrys. Kur jisai atvažiuoja, tenai vietinis klebonas parengia prakalbas tikslu paraginti žmones dėti aukų sušelpimui nukentėjusiųjų nuo karės lietuvių.

P-as Gabrys tečiaus susirinkusiai publikai ne tiek pasakoja apie Lietuvos šelpimo reikalus, kiek apie Chicagos ir New Yorko seimus ir apie visokius partijų dalykus. Chicagos seimą ir kunigų partiją jisai kelia į padanges, o Visuotinąjį Amerikos Lietuvių Seimą niekina, kiek drutas; šmeižtų nesigaili ypač socialistams, kurie visuotinam seime lošė svarbiausią rolę.

Bet to negana. Korespondencijoje iš Rockford, Ill., tilpusioje viename pirmesniųjų "Naujienų" numerių, ir šios dienos korespondencijoje iš St. Charles, Ill., rašo žmonės, kad p. Gabrys surinktasias aukas *dalinąs pusiau*: — vieną pusę skiria Lietuvos šelpimui, o kitą sau, ar savo "Informacijų Biurui."

Vadinasi, po priedanga prakilnaus tikslo šelpti nukentėjusius nuo karės Lietuvos vargšus, p. Gabrys šelpia sunkiai uždirbtais žmonių pinigais save!

Tas negražus darbas turi pasiliauti. Dabartinės Lietuvos nelaimės nėra toks dalykas, kuriuo butų galima naudoties kokiems-nors ypatiškiems tikslams ir kėlimui kivirčų lietuvių kolonijose.

"DELIKATNAS KLAUSIMAS"

"American Socialist" kreipiasi tokiais žodžiais į American Fedration of Labor prezidentą:

"Jųs, ponas Gompers, ir Jųsų srovė dabar turite savo rankose visą valdžios galybę, Taip bent yra su tais politikieriais ir tąja politika, kurios Jųs kiek įmanydami rėmėte. Jųs dabar galite įvykinti savo valią. O Jųs esate atstovas organizuotųjų darbininkų —prezidentas didžiausio šioje šalyje darbininkų susivienijimo. Bet ką Jųs darote del musų, ponas Gompers? Ar Jųsų demokratiškoji administracija sumažino gyvenimo brangumą? Ar ji padarė tai, ponas Gompers? Ar ji užsiėmė nedarbo klausimu — arba gal net išrišo jį? Ar ji padarė darbo minių gyvenimą nors truputį lengvesniu, malonesniu ir žmoniškesniu? Bet ko Jųs ir Jųsų "politika" esate verti, jeigu Jųs daugiaus nieko nesugebate, kaip tiktai mus nuolatos ir nuolatos traukti į besotės plutokratijos ir buržuaziškos plėšimo politikos balą? Kokia gi todel mums nauda. laikyti Jus, ponas Gompers, tokioje augštoje vietoje, jeigu Jųs mus išduodate politiškiems demokratų partijos banditams Coloradoje ir kitose valstijose?"

BOERŲ SUKILIMAS.

Angliją kaikurie juokingi žmonės vadina prispaustųjų tautų apginėja. Tuo tarpu nė viena valstybė — po Turkijos ir Rusijos — tiek neatsižymėjo svetimų tautų skriaudimu, kaip ji.

Štai pietinės Afrikos boerai, matomai, visai nežiuri į Angliją, kaipo į savo apginėją. Jie sukilo prieš ją. Vos tiktai Anglija išgabeno didžiumą savo kariuomenės į Europą, kaip boerai griebėsi ginklo, kad nusikračius josios jungu ir įsikurus neprigulmingą respubliką.

Pusantros dešimties metų atgal boerų sukilimas buvo paskandintas kraujuje, bet dabar, kada Anglijos rankos yra užimtos Europoje, jiems gali pavykti įsigyti laisvę.

Bet skaudžiau da, negu boerai, kenčia po Anglijos priespauda Egyptas, o ypač Indija. Girdėt, kad ir tenai prasideda pavergtųjų tautų judėjimas.

Kieno bus viršus?

Labai gali buti, kad Anglijos pavergtosios tautos visur pradės nėrmauti, ir stengsis atsiliuosuoti nuo negeistino jungo.

Boerai jau pradėjo maištą, ir tur but jie kariaus prieš Angliją, kol neatgys savo, nors Anglijos valdžia ir sako, kad tula boerų dalis apsiėmusi malšinti sukilusius savo vienataučius.

Buvo jau pranešimų apie šiokias tokias riaušes Indijoj, kur indai taip nekenčia anglų ir kur anglai taip išnaudoja indus. Gali buti, kad ten ir daugiaus kas dedasi ar neužilgo pradės dėties, tik Anglijos valdžia apie tai žinių nepraleidžia. Indijos apšviestesnieji žmonės jau ilgą laiką glavojo, kaip čia paliuosavus Indiją nuo Anglijos jungo. Gal but jie dabar mato progą tai padaryti.

Negeriaus yra Aigypte, kur Anglijai reikėjo gabių žmonių turėti, kad suvaldžius Aigypto turkus.

Apie pavojų Aigypte atvirai svarsto dabar patįs anglai. Londono savaitraštyje *Truth* paskutiniame numeryje (Rugsėjo 30) yra straipsnis antgalviu "Pavojus Aigypte" (The *Danger in Egypt*), kuriame nurodoma, kad Aigypte Anglijai esąs politiškas ir ekonomiškas pavojus.

Politiškas pavojus ten pasidaręs todel, kad iš Aigypto tapo ištrauktas lordas Kitcheneris, ir vieton jo nepaskirta prityrusio valdytojo. Naujai paskirtasai lordas F. R. Wingate neturįs jokio patyrimo valstybės dalykuose. Tuo tarpugi "nelabas turbanuotas turkas" visuomet esąs parangus žvejoti sudrumstame vandenyje.

Toliaus straipsnyje nedviprasmiai sakoma:

"Kadangi jam (tam turkui) yra pažadėta dalis naujos Vokietijos Inperijos, kuri turėsianti tęsties nuo Hamburgo iki Bagdado, ir tarp kitko pašluoti Aigyptą, tai jis mano, kad ką nors jis galėsiąs padaryti Aigypte, kol jo ponai yra pliekiami Europoje."

Aigypto autonomijos klausimą laikraštis vadina hipokrizija, ir Anglijai pataria dabar drąsiai apskelbti Aigyptą Anglijos protektoratu. Tam, sako, dabar nesipriešins Francija, o Vokietijos ir Austrijos nėr ko žiurėti. Tik, kad tai padarius, sako reikia tvirto žmogaus Kaire.

Ekonomiškasis pavojus Aigypte kįląs iš to, kad dabar nėra kur dėti medvilnės, kuria išskirtinai verčiasi Aigyptas.

Medvilnė Aigypte yra jau surinkta, bet jos pardavimas beveik visai apsistojęs. Kas parduodama, iš to neišrenkama net pagaminimo kaštų. Iš Aigypto bovelną išpirkdavo Anglija, Vokietija, Austrija, Belgija, Francija, Suvienytosios Valstijos ir Rusija. Visos kariaujančios šalįs, išskyrus Angliją, dabar nieko negali iš Aigypto pirkti, o Suvienytosios Valstijos ir pačios nežino, kur savo medvilnę padėti. Taigi Aigypte labai greit gali apsireikšti didelis vargas, kas dar labiau prisidės prie Aigypto žmonių neužsiganėdinimo. Ekonomiškas pavojus dar labiaus padidins politišką pavojų.

Ar tikrai galės pasiliuosuoti iš po Anglijos jungo jos pavergtosios tautos, to žinoma dabar negalima atspėti. Bet tas viltis ir norus dabar be abejo jos turi ir stengsis kuoveikliausia apreikšti.

Šioje karėje pamatė pasiliuosavimo progą visos pavergtosios ir nuskriaustosios tautos, — ir tos, kurios buvo pavergtos Vokietijos, ir tos, kurios buvo pavergtos Rusijos, ir tos, kurios buvo pavergtos Anglijos. O visi pavergėjai, nežiurint, kad jie šioj karėje spiria vienas kitą prie sienos, savo pavergtiemsiems nori palikti tokie patįs, kokie buvo, ar dar blogesni: ir Anglija Aigypto autonomijos klausimą vadina hipokrizija, ir Rusija ateina Galicijon "su rusų kalba ir rusiškais papročiais," ir Vokietija neatsisako nuo savo germanizatoriškų palinkimų.

Kieno-gi bus viršus?

Taučius.

Pastabos.

Šliupas visgi progresuoja.

Per dešimtis metų jisai mokino mus garbinti Lietuvos kunigaikščius, o dabar reikalauja lietuviams ir latviams *respublikos.*

* * *

"Tegul meškinas sudrasko tigrą, tada mums bus gerai gyventi," kalbėjo asilas viename mitinge.

O, asile, asile! Ar jau užmiršai apie meškino leteną!

* * *

Martynas Yčas pranešė caro valdžiai kad lietuvių tauta esanti pasiryžusi "sudėti visą savo turtą ant aukuro kovos" už Rusiją.

Už tą Rusiją, kuri davė Lietuvai Muravjovą-Koriką!

* * *

Labai prastas baikas krečia kaikurie "tautiečiai," keldami žmonyse neišsitikėjimą Visuotinojo Seimo išrinktuoju Fondo komitetu. Tokioms baikoms dabar nelaikas.

Partizanas.

Laiškai iš Lietuvos

Ona Rudaitienė iš Jurbarko liepos 19 rašo savo vyrui Juozapui Rudaičiui, Chicagoje:

Gal jau paskutiniu kartu rašau laišką. Varo jau mus iš musų prigimto krašto į užšiaulių, o pas mus jau ateina karė. Negaliu daug ko rašyti iš širdies skaušmo; girdžiame griaudžius verksmus našlaičių.

Visi vyrai, kurie dar tinka prie darbo, išvaryti į karę. Darbininkai pinigų negauna, o viskas baisiai pabrango.

Nė pinigų, nė laiško nesiųsk Sudiev! sudiev! Melskis už mane.

Iš Šviekšnių, Raseinių pav. (Šviekšniai yra 4-5 viorstai nuo rubežiaus) liepos 20 rašė motina savo sunui.

Mieliausias mano suneli!

Rašau tau laiškėlį gal paskutinį kartelį. Pas mus nėra naujienų, bet Sudna diena, nežinom nei kur dingti. Pas mus prasideda karė. Visus kareivius ir musų visus vyrus iki 45 metų išvarė į karę. Tavo abu broliai, Jonas ir Juozupas išėjo į karę. Jono pati paliko su dviem kudikiais, silpna iš nusiminimo, o aš, motina, neturiu kur dingti. Vaikus išvarė į karę, nebėra ko valgyt; laukiame kas minutę ugnies ar mirties.

Nuo gaspadorių atėmė visus gyvulius, arklius, karves, avis, kiaules, šieną, grudus. Nuo žydų iš krautuvių atėmė miltus ir kitus daiktus. Tas prasidėjo naktį liepos 19; 11 val. nakties pradėjo virst kareivių pulkai, o 20 visus išvarė į karę.

Kad butumei matęs musų ašaras, ir kad pamatytumet kas pas mus darosi — nualptumet. Kiek ašarų, kiek vaitojimo!

Jei žinai kur tėvas yra, pranešk, kad abu sunu išėjo į karę ir aš viena likau. Tegul bent laišką mums parašo, jei dar suspės. Atrašykit laišką, gal dar sulauksime. Rasit Dievas savo mielaširdinga ranka sulaikys nuo karės.

Išpustijo visus gyventojus, sulygino visus, turtingus ir beturčius.

Berašant gavome telegramą, kad prasidėjo mušis ties Virbalium. Dieve, gelbėk mus visus.

S.

LAIŠKAI IŠ SUVALKŲ GUB.

Iš Naumiesčio (Vladislovov) Suvalkų gub., rugs. 13 Elena Kerutukė rašo savo draugui Justinui Mekšrui, Chicagoj.

Dabar labai blogas Lietuvos padėjimas. Iškilo didelė karė ir nežinia kaip ilgai gyvensime, gal jau paskutinį savo gyvenime rašau laišką. Gal nužudys, sudegis o gal laimingai mes išliksime. Jeigu rusai prusus toliaus nuvarys, tai mes nieko nejausim, o jeigu prusai apgalės, tai amžinas atilsis mums, bet gal Dievas sergės nuo tos nelaimės.

Naumiestyje didelis triukšmas; žmonės išvažinėjo į kitus miestus, kiti į kaimus. Mes taipgi nelikom gyvent Naumiestyje. Daiktus išdavėm į kaimą ir aš gyvenu kaime, Liepalotuose pas Demikį. Kaime netaip baisu, ba Naumiestyje labai daug vaisko, bet tie nieko nedaro, vadinasi musų vaiskas.

Jųsų brolį Antanuką išsiuntė karę. Mamytė jųsų verkia Antanuko.

Tiesiog liudnas gyvenimas musų krašte, nežinau ar ilgai gyvensime; nemiela nieks ant svieto, vien tik žiurim, kad gyvastį išnešus.

Jau Širvintos nėra musų karunos. Viską plėšia musų žmonės iš Širvintos; kas ką paėma, tai to ir laimė. Kareiviai musų krautuves drasko, ant gatvių mėto daigtus. Miestus degina. Tiesiog sunkus padėjimas.

Kibartuose, Eitkunuose, taipgi Prusų pusėje musų kareiviai degina ukininkus, žmones, kuriuos tik randa namuose.

Mes baimę kenčiam, kad Naumiestį nepadegtų.

Nežinau kaip toliaus bus, jeigu ir toliaus taip bus, tai ateis badas ir visokios ligos.

Manopolius visur išdaužė, degtinės niekur negali gauti, bet aludės dar tebestovi, tų dar nenaikina.

Kitame laiške iš Naumiesčio, rašytamė rugpjučio 20, prie to paties J. Mekšro, jo sesuo A. Jakščiutė sako:

Girdisi liudna nelaimė. Kįla karė Rusijos su Austrija ir k. Apie karę dabar gal žinote, skaitote laikraščiuose. Ragina "zapasnus" vyrus į karę, graudu net klausyti; neaplenkė ir jusų brolio Antaną.

Surinko visus arklius ir mus du arkliu paėmė, kurie galbut buvo verti apie 700 rublių; nieko negavo ir Dievas žino, ar ką gausim, ar ne. Bet su tuom dar mažysta.

Apie mus, ačių Dievui, dar nieko nėra, bet Dievas žino ar ilgam. Per kur vaiskas eina, daro visokias eibes: išmina javus, pjauna gyvulius ir t. t.

Per Naumiestį eina baisybė vaisko, visi į Prusų žemę, bet vieną dieną kaip pradėjo prusokai leist iš armotų į Naumiestį, tai visi žmonės išbegiojo; bet Naumiesčiui mažai nuostolių padarė: išdaužė tik langus ir užsidegė vienas namas, bet jį tuoj užgesino. Bet paskui musiškiai vėl nugrudo tolyn prusokus.

Širvinta jau baigia degti; ją uždegė musiškiai už tai, kad ten randa pasikavojusių prusokų kareivių.

Laimingi, laimingi jus broliukai, kad išejot į Ameriką, o ne, tai ir jums but reikėję padėt galvą toje karėje.

Jeigu rusai pergalėtų, tai butų gerai; kaip gyvenom mes, taip ir gyventumem. Bet jeigu prusas, neduk Dieve — tai visus išbadys ant štikų.

Baisu net pamislyt! Mes dabar stovime, kaip sakant, ant vištos kojos ir nežinia ko galime dar sulaukti.

Persiprašau, mielas broliukai, kad taip ilgai neparašiau laiško, bučiau parašius anksčiau, bet buvo sustojus pačta ir baisu buvo eiti į Naumiestį.

Sudiev, mielas broliukai, gal daugiau nesimatysime. Sudiev, sudiev tukstantį kartų.

Iš Vaitų kaimo, Pilviškių gminos, Suvalkų gub. 16 d. rugpjučio rašo motina savo sunui Petrui Bortkevičiui:

Pas mus prasidėjo karė. Kariuomenės daugybė, bet ikišiol mums nieko pikto nepadarė. Nežinia kaip toliaus nusidės, ar nereikės pasitikti mirtį po kardu ar kulka, nes visai netoli mųs prasidėjo mūštis.

Mušiai ties Naumiesčiu ir Kybartais prasidėjo 2 d rugpjučio. Tikrų žinių nėra, bet šiandien gal Rusijai neblogai sekasi, kad jau kaiptik girdėt griovimas armotų ir kasdien vis tolyn eina į Vokietiją. Gal Dievas apsaugos nuo didelio pavojaus.

Visa Lietuva nusiminė, žmonės vieni bėga į Rusiją, kiti atsidavę Dievo valiai, gyvena savo vietose. Taip ir mes pasidavę Apveizdai Augščiausio, lauksime kaip toliaus bus: mirtis ar gerovė, ba nėra kur išbėgti; visa Europa susijudino, į karę atkreipė visi atidą, gal but bus pamažinimas svieto.

Javus nuo laukų jau suvalėm, kad tik Dievas duotų laimingai sunaudot tas jojo dovanas.

Brolį Pranuką buvo šaukę į kariuomenę, bet vėl paleido.

Pačtas buvo sustojęs ir traukiniai nėjo, taipgi ir Pilviškiuos pačto nebuvo, o dabar jau vėl sugrįžo Pilviškių pačtas.

Mušis Aloste, Belgijoj.

Korespondencijos

ST. CHARLES, ILL.

11 d. spalių atsibeldė su prakalbomis J. Gabrys ir kun. Taškunas iš Rockford, Ill.

Nuėjau ir aš pasiklausyti ką pasakys Gabrys. Žmonių prisirinko pilna svetainė.

Belaukiant ir įgriuvo į svetainę, vienas su barzda, kitas atbula apykakle. Laukiame jų pasirodant.

Išein kun. Taškunas; lig ko nusigandęs; perstato save ir pradeda kalbą. Girdi, jis tankiai apsilankąs čionai, su dvasiškais reikalais, o dabar atsilnkęs tautiškais reikalais.

Pasakojo apie Chicagos seimą, kad esąs išrinktas Fondo komisijos nariu, tai jo pareiga yra raginti lietuvius, kad šelpių Lietuvą.

Paskui perstatė kalbėti Gabrį, girdi, jis yra doras ir mokytas žmogus, kuris papasakos apie dabartinę Europos karę ir Lietuvą.

Išeina vyras biskį drąsesnis ir sako: "Broliai ir seserįs, ar jųs žinote, kas dabar dedasi Lietuvoj? Suvalkai esą sugriauti ir išdeginti. Prie Druskininkų 70,000 vokiečių žuvo, prie Nemuno 800,000 vokiečių žuvo. Tai galite suprasti, kas dabar dedasi Lietuvoj."

Ištraukia iš kišeniaus laikraštį ir sako: "Gal man netikit. Štai yra laiškai prisiųsti iš Lietuvos." Skaitė tuos laiškus, nors žmonės senai žino tuos laiškus.

Dar vienas esąs prisiųsta laiškas lietuvio kareivio, paimto į nelasvę, tai buvo Misiaus laiškas. Baisu, sako, kaip vokiečiai kankina musų lietuvius. Esą, Misius rašo, kad jiems arklių vietoj reikėjo vežti kanuoles per ketures dešimt viorstų.

Iš publikos atsiliepia: "Meluoji, sužeistuosius kareivius vežė, o ne kanuoles."

Paskui pradėjo pasakoti apie Chicagos seimą, kad jis nutarė šelpti Lietuvą ir kokiais budais. Sykiais priminė, kad pritartume tam Chicagos seimui ir kad aukautume pinigų, nes dabar labiausiai reikalinga Lietuvai pašalpa, kuomet iš vienos vusės Lietuvoj karė, iš kitos pusės, atsiradę netikėlių žmogžudžių. Tai esą cicilistai, kurie pjauna žmones ir degina namus.

Ir čia tų niekšų esanti šaka. Chicagos seime dalyvavo mokslo vyrai, bet atsirado tokie atskalunai, kurie sušaukė eimą New Yorke ir pasivadino Visuotinu Lietuvių Seimu. Ir koks ten buvęs seimas? Tenai dalyvavę tik keletas žmonių ir tie niekam neverti atskalunai, tebuvo tik S. L. A. ir L. S. S., o daugiaus nieko nebuvo.

Čia iš publikos vėl atsiliepė: "Meluoji; dalyvavo taipgi T. M. D. ir S. L. R. K. A,"

Gabrys rėkia, kad paskui bus diskusijos, dabar nereikia trukdyti jo kalbos. Žmonės biskį apsimalšino.

Gabrys vėl tęsia savo kalbą. "Mieli broliai, pamislykit, kokį socialistai kasierių išrinko, atskaluną, niekam netikusį žmogų."

Girdi, New Yorko seime dalyvavęs Grigaitis iš Chicagos, tai galva ir vadas visų socialistų, tad suprantate, kokis buvo seimas New Yorke. Chicagos tai bent seimas, vieni kunigai jį sušaukė.

Ir taip visoje savo kalboje keikė ir niekino socialistus.

Paskui jis prašo, kad publika pritartų Chicagos seimui. Čia vėl iš publikos šaukia, kad nepripažįstam Chicagos seimo. Tarp žmonių kįla triukšmas.

Gabrys suprato, kad reikia tuoj, nieko nelaukiant, rinkti aukas. Nuėjo nuo pagrindų ir prašo, kad draugijų pirmininkai eitų rinkti aukas. Tie gėdijas. Gabrys paima kepurę ir sako, kad jis pats eisiąs rinkti. Šv. Jurgio dr-jos pirmininkas patėmija, kad kažin ar duos, nes yra ir socialistų. Gabrys atsako, kad vis mažiaus yra socialistų.

Gabrys eina su kepure ir prašo žmonių aukauti pinigus. Tie pinigai eisią Lietuvos šelpimui. Paskui Gabrį ir drįjų pirmininkai eina.

Kun. Taškunas tuo laiku skaito Chicagos seimo nutarimus. Po jo vėl kalba Gabrys, bet tik tol, kol nesurinko aukų, paskui pradeda šmeižti ir užsipuldinėti ant žmonių.

Pabaigus Gabriui kalbėti, kun. Taškunas praneša, kad viskas pabaigta. Publika kįla ir eina iš svetainės. Gabrys užbėgęs ant estrados šaukia žmones palaukti, pasakysiąs, kiek surinkta aukų.

Surinkta aukų $22.55, iš tų $3.00 už svetainę, likusieji eis pusiau, Lietuvos šelpimui ir Informacijos Biurui.

SocialistasA. Valintas prašo balso ir aiškina, kad Gabrys melavo sakydamas, kad New Yorko seime dalyvavo tik S. L. Aį ir L. S. S., kad be jų seime dalyvavo T. M. D., S. L. R. K. A. ir 280 pašelpinių draugijų. Čia kun. atėmė jam balsą. Katalikai plojo rankomis, kad socialistams neduota balso.

Tokių prakalbų dar nebuvo St. Charles. Negana to, Gabrys dar norėjo, kad draugijų ir kuopų pirmininkai pasirašytų, kad jie pritaria Chicagos seimui, bet tas jam nepasisekė.

Patartina kitų miestų lietuviams tokių kalbėtojų ir šmeižikų nesileisti ir nesiduoti jiem apgaut save. Musų katalikai dar ir dabar tebekeikia tuos ponus. *A. J. W.*

WATERBURY, CON.

Įvairios prakalbos.

4 d. spalių L. Jaunuomenės Politiškas Kliubas surengė prakalbas. Pirmiausia 34 kp. L. S. S. Choras, po vadovyste drg. J. S. Pruselaičio padainavo keletą dainų. Viena nepavyko gerai, o kitos visos išėjo gerai. Socialistas drg. George J. Spiess, buvęs Universiteto profesorius iš Hartford, Conn. kalbėjo apie karę ir nurodė jos baisenybes. Antras kalbėjo drg. F. J. Bagočius iš Bostono, Mas. Išpradžių kalbėjo angliškai, apie 20 minutų, nes buvo atsilankę ant prakalbų ir svetimtaučių, toliaus kalbėjo lietuviškai apie karę ir apie trustus. Kalbos publikai patiko. Ant prakalbų buvo labai daug publikos. Jaunuomeniečiams liko daugiaus per porą desėtkų dolerių pelno. Linkėtina, kad jaunuomeniečiai ir ant toliaus nepamirštų daugiaus tokių prakalbų ir kalbėtojų.

Musų dvasiškas tėvelis iškeikė jaunuomeniečius, kam jie kviečia socialistus kalbėtojus, buk jie išniekinę tikėjimą.

L. S. S. 34 kp nutarė prie progos surengti prakalbas. Kalbėti kvies drg. J. Neviacką iš Brooklyn, N. Y.

L. S. S. 27 kp. New Haven, Conn., tveria chorą. Už mokytoją yra kviečiamas drg. J. S. Pruselaitis.

Pas mus darbai prastai eina, iš kitur pribuvusiems sunku yra darbas gauti.

Pl. Motiečius.

WESTVILLE, ILL.

Naudingas Sumanymas.

11 spalių Opera House svetainėj buvo viešas susirinkimas, kuriame išdavė raportą vietinių draugijų atstovas į Visuotiną Seimą T. Dundulis.

Žmonių buvo daug. T. Dunduliui išdavus raportą kilo ginčiai, kadangi laikraščiuose nebuvo minėta Westville darugijų atstovo.

Dunduliui paaiškinus apie karę ir paraginus šelpti Lietuvą, liko išrinktas komitetas iš 4 ypatų, kurie eis po namus ir rinks aukas. Į komitetą liko išrinkta: V. Mažrimas, F. Jačionis, M. Dundulienė ir K. Bajorienė.

Aukų svetainėj surinkta $5.41.

Reikėtų ir kitų miestų lietuviams tokius komitetus išrinkti.

Senio Brolis.

HERRIN, ILL.

Triukšmingos prakalbos.

Spalių 7 atsibuvo L. S. S. A. 21 kp. prakalbos.

Kalbėjo drg. J. Perkunas iš New Yorko, kuriam teko nukentėti nuo tamsios fanatikų gaujos Hoosick Falls, N. Y.

Reikia pasakyti, kad ir pas mus netruko žemos doros gaivalų.

Pasibiaurėtinu darbu yra J. Gugo. Jis tulą laiką buvo L. S. S. 21 kp. nariu, bet paskutiniu laiku atidarė slaptą smuklę ir ten slapta pardavinėjo gerimus. Kuopa tai pastebėjo ir liepė atsisakyt nuo to niekšiško darbo, kad neteršus vardo kuopelės ir Sąjungos.

Bet jis netik neatsisakė nuo to, bet dar bjauriau pasielgė. Kada sužinojo, kad bus prakalbos, jis prikabino prie savo smuklės durų pranešimą, kad visi eitų ant prakalbų į svetainę. Galite suprasti, kokia tvarka galėjo buti prakalbose, kada girtuoklių gauja su savo generolu atėjo į svetainę, kad kaip nors suardžius vakarėlio programą. Vienok per didelį vargą girtuokliai tapo apmalšinti ir kalbėtojas galėjo tęsti savo kalbą ir toliaus.

Prakalbose buvo daug moterų ir visi užsilaikė labai gražiai, išskirus tik viršminėtą gaują. Buvo keletas deklamacijų, kurias atliko 2 mergaitės, 1 moteris ir 1 vaikinas.

Aukų padengimui lėšų surinkta $4.00 su centais.

Liaudies Mylėtojas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Širšinui. Kaipo straipsnis perskystas, o korespondencijai reikėtų daugiaus faktų.

J. Karpavičiui. Talpiname pirmiaus gautą žinutę.

Meilės Neragavusiam. Perdaug suvėlinta žinutė. Netilps.

J. A. Švermickui. Apie tai jau buvo "N-se."

Ten Buvusiam. Netilps.

Chicagos žinios

NESUSIPRATIMAI DRAUGIJOJE.

Nedėlioj spalių 11, šv Mykolo bažnytinėj svetainėj buvo D. L. K. Gedimino draugijos susirinkimas. Susirinkimai paprastai budavo tarkus, bet šiandien visai kitaip atrodė.

Kada buvo skaitomos korespondencijos, iškilo karšti ginčiai dėlei kun. Krušo atsišaukimo dalyvauti apvaikščiojime naujos bažnyčios prie 18 gatvės.

Drg. Stepanauskas paprašęs balso pratarė, kad matęs laikraščiuose, kad kun. Krušas negražiai pasielgęs su tautiškomis draugijomis nuo 18 gatvės ir buvo užginęs laikyti susirinkimus bažnytinėj svetainėj. Tuo tarpu policistas Vabalas užsikarščiavęs paklausė: Ar "Šakę" skaitai? Kada Steponauskas paaiškino, kad jis "Šakės" visai neskaito ir tik skaito laikraščius, kuriems didesnė pusė žmonių pritaria, policistas Vabalas pasakė, kad jis nesitikėjęs to užgirsti nuo šviesesnio musų draugijos žmogaus. Jis netik išniekino laikraštiją tokiais žodžiais, kurių gėda laikraštyje talpinti, bet dar užsipuolė ant socialistų partijos.

Jis negalėjo to daryti:

1. Pats politikierium budamas.

2. Žinodamas konstituciją D. L. K. Gedimino dr-jos, kur yra paragrafas, draudžiantis niekinti kito politiškus persitikrinimus.

3. Žemindamas Steponauską ypatiškai už laikraščių skaitymą.

Aš nenoriu peikti policistą Vabalą, o girti Steponauską, tik aš jieškau teisybės kelių. Bučiau ir toliau tylėjęs, kaip ik šiol tylėjau, matydamas iš tamsunų pusės, bet jeigu žmogus turėdamas šiokį tokį supratimą taip daro tai jie pūmas yra vertas papeikimo.

C. Nurkaitis.

Kares žinios

VOKIEČIAI PRADĖJO BOMBARDUOTI BELFORTĄ.

LONDONAS, Okt. 14. — Iš Berlino per Kapenhag. ią gautą žinia, kad vokiečiai rengiasi pradėti bombarduoti Francijos tvirtovę Belfort, kuri randasi prie Francijos, Vokietijos ir Šveicarijos rubežiaus. Beveik visi Belforto gyventojai apleido miestą.

∞

PORTUGALIJA JAU STOJANTI KAREN.

MADRIDAS, Ispanija, Okt. 14. — Telegrama iš Lisabonos praneša, kad Portugalija apreiškusi Vokietijai karę. Patvirtinimo šitos žinios nėra.

Antroj telegramoj pranešta, kad Vokietijos ambasadorius tuojaus išvažiuasiąs iš Portugalijos į Madridą.

∞

PORTUGALIJOS KONGOJ KARĖS STOVIS.

LONDONAS, Okt. 14. — Iš Lisabonos atėjo žinia, kad karės stovis tapo apskelbtas Portugalijos Kongo, Afrikoje.

(Karės stovis apskelbtas ten tur but todel, kad vietiniai gyventojai pradeda kelti maištą.)

Paskolinimo ir Budavojimo Dr-ja "ŽIRGVAIKIO" atidarys naują 18-tą Seriją Seredoj, spalių-Oct. 14 d. 1914. Pasarga: Susirinkimai P. ir B. D. Ž. atsibuna kiekvieną seredos vakarą L. Ažuko svetainėje, 3301 Auburn Ave. Užkviečia visus KOMITETAS.

ATYDAI CH. DRAUGIJŲ SĄJUNGOS DIREKTORIŲ

Pětnyčios vakare, spalių 16, apie 8 val. vakare, įvyks Aušros svetainėje, 3149 S. Halsted st., Chicagos Draugijų Sąjungos Direktorių susirinkimas. Apkalbėjimui yra daugelis gana svarbių reikalų, užtai butinai reikalinga, kad kiekvienas direktorius atsilankytų paskirtu laiku.

J. Ilgaudas, rašt.

SEIMO DELEGATAI IŠDUOS RAPORTĄ.

Nedėlioje, spalių 18, 9 val. iš ryto, įvyks p. M. Meldažio svetainėje, 2242 W. 23rd. Place visuotinas Chicagos Draugijų atstovų susirinkimas. Šiame susirinkime išduos savo raportą iš Visuotinojo seimo parvažiavę delegatai. Beto bus apkalbėjimas ir kitų svarbių dienos klausimų. Visi draugijų atstovai, taipgi ir tų draugijų, kurios dar nepriklauso prie Ch. L. D. Sąjungos yra kviečiami skaitlingai atsilankyti ir išgirsti raportus, kuriuos paskui galėsite paaiškinti savo draugystėse. *J. Ilgaudas.*

Ch. Liet. Dr-jų Sąjungos raštininkas.

Draugijos ir organizacijos

Pasiskyrusios "Naujienas" Organu

LIETUVIŲ ZECERIŲ SĄJUNGOS AMERIKOJE

Valdyba:
Pirmininkas—J. Klevas, 1841 S. Halsted st., Chicago, Ill.
Organizatorius—A. Lebeckis, 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Sekretorius—A. Juozaitis, 3319 Lowe Ave., Chicago, Ill.
Iždininkas—K. J. Šukevičia, 4512 So. Rockwell st., Chicago, Ill.

SOCIALISTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ SKYRIŲ—

Centro Komitetas:
Organizatorius—A. Siderevičia, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Protokolų Sekretorius—M. Burba, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Iždininkas—W. Butvil, 1508 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Veikiamasai Komitetas:
M. Butvil, 1304 — 50th Ct., Cicero, Ill
A. Vasiliauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.
V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill.
Biznio Agentas—A. Vasiliauskas, 2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGIJA
Steger, Ill.

Viršininkai:
Prezidentas A. Yusas, Box 200, Steger, Ill.
Vice-Prez. W. Stočkus, Box 435, Steger, Ill.
Protokolų Sekr. J. J. Dambrauskas, L. Box 364, Steger, Ill.
Fin. Sekret. J. Kelly, L. Box 283, Steger, Ill.
Iždininkas T. Sznekutis, L. Box 482, Steger, Ill.
Susirinkimų vieta—p. Salasevičiaus svetainė. Susirinkimai buva nedėliomis po pirmos kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų.

U. G. W. of A. LOCAL 269 VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas, A. Ripkevičia, 1679 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Prot. sekr., P. Švelnis, 1615 N. Wood st., Chicago, Ill.
Turtų sekr., A. Ambrazevičia, 1733 N. Roley st., Chicago, Ill.
Iždininkas, P. Galskis, 1652 N. California ave., Chicago, Ill.
Biznio agentas, A. Bachunas, Ofisas randasi 1223 Milwaukee ave; valandos: 5:30 iki 7 val. vakare. Main office 818 W. Harrison street, Chicago, Ill.

DR-JOS "TĖVYNĖ LIETUVOS MYLĖTOJŲ"

Valdybos viršininkai.
Pirmininkas
B. Janulis, 8436 Vincennes Ave.
Raštininkas protokolų
B. Diliunas, 8436 Vincennes Ave.
Raštininkas duoklių
J. Kriščiunas, 8430 Kerfoot Ave.
Rašt. duokl. pagelb.
T. Binkis, 8144 Kerfoot Ave.
Iždininkas
J. Baukus, 8428 Vincennes Ave.
Duoklerinkiai
J. Marozas, 8437 Gilbert Ct.
M. Žižiunas, 8400 Kerfoot Ave.
Maršalka
J. Gvergždis, 8409 Kerfoot Ave.
Susirinkimai atsibuna pirmą subatą kiekvieno mėnesio Jono Baukaus svetainėj, 8430 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

Draugystė Didžiojo Lietuvos Kun. Gedimino, Kensington, ILL.

Pirmininkas—D. Shatkus, 152 E. 116th St., Kensington, Ill.
Pirm. pagelbininkas—A. Bagužas, 12—136 place, Riverdalle, Ill.
Raštininkas protokolų—P. Lukauskis, 341 E. Kensington ave.
Raštininkas finansų—Ig. Mineika, 216 W. 105 St., Chicago, Ill.
Iždininkas—F. Shedvilas, 341 E. Kensington ave.
Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėldienyj kožno mėnesio 2 val po pietų F. Shedvilos salėje, 341 E Kensington ave.,

VYRŲ IR MOTERŲ APŠVIETOS DR-TĖS VIRŠININKAI.

Pirminikas ,A. B. Liutkus, 1305 S 50th ave Cicero, Ill.
Vice-pirmininkas, F. Staliorius, 833 W. 33rd pl., Chicago, Ill.
Nutarimų raštininkas, Zig. Songailo, 1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Finansų raštininkas Kasp. Adomaitis, 1417 So. 49th Ct. Cicero, Ill.
Kasierius Mary Bartkienė, 1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Susirinkimai atsibuna kas paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio nuo 1:30 p. m. J. Jukniaus svetainėj, 4837 W. 14 str., Cicero. Ill.

LIETUVIŲ PROGRESIVIŠKA PAŠALPOS DRAUGYSTĖ.

Valdyba:
Pirmininkas, Juozas Jankauskas, 2018 So. String st., Chicago, Ill.
Pirmininko Pagelb., K. M. Ramutis, 1422 So. Halsteld St., Chicago, Ill.
Protokolų Raštininkas, Petras Kasparaitis, 4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Turtų Raštininkas, Martinas Punis, 2018 So. String St., Chicago, Ill.
Iždininkas, Mikas Kasparaitis, 4012 Maple Wood Ave., Chicago .Ill.
Tai viena iš geriausių pašalpos draugystė. Norintįs įstoti į šitą draugystę atsilankykite bile pas kokį Valdybos narį. Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus įstatus.
Mėnesiniai mitingai atsibus kožną antrą subatą po pirmai, Geo M. Chernaucko svetainėje, 1900 So. Union Ave., Cor. 19th Street.

"NAUJIENŲ" REDAKCIJOJ galima nusipirkti šias knygas

Iš širdies, parašė James Allen ..	15c
Kaipo žmogus Mansto, parašė James Allen	15c
Kaip Padaryti Monus, parašė J. Ilgaudas	50c
Nuosavybės Išsivystymas Paul Lafargue	50c
Moralybės Išsivystymas, parašė L. Krzywicki	25c
Draugijos ir Organizmų Evoliucija, Arthur H. Lewis	50c
Namai Pragarai (komedija) vertė J. Ilgaudas	10c
Darbas, Emile Zola, Pirmas tomas	75c
Audėjai, Gerhard Hauptmann ..	50c
Adomas ir Jieva, J. Ilgaudas ..	25c
Amerikos Pilietis, sutaisė J. Ilgaudas.	25c

IŠKILMINGAS "RUTOS" VAKARAS.

"Rutos" Choras rengia Teatrą, Koncertą ir Balių, subatoj, spalių-Oct. 17, M. Meldažio svetainėj, 2242 W. 23rd Pl. Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 25, 35 ir 50c.

Bus lošiama juokinga dviejų veiksmų komedija "Nepasisekė Marytei." Dainuos žymiausi Chicagos chorai; deklamacijos p-lės J. Lukoševičaitės ir K. Pabaigoj šokiai. Visi kviečiami atsilankyti, nes daug ko išgirsite ir pamatysite.

"RUTOS" CHORAS.

LIETUVIŲ EVANG. LIUT. DRAUGYSTĖ

maloniai kviečia visus lietuvius ir lietuvaites ant savo linksmo ir iškilmingo Baliaus, kuris atsibus subatos vakare, spalių-Oct. 17, 1914, 645-47 W. 12-th Str., tarpe South Jefferson ir Union gatvių. Balius prasidės nuo 7 val vakaro. Inžanga 25c porai. KOMITETAS.

PRAKALBS IR PAVEIKSLAI

Prakalbos ir parodymas 200 gražių paveikslų elektriška mašina bus ketverg, 15 spalių, 7:30 val. vakare, puikioj Mark White Square svetainėj, 29 ir Halsted St., Paaiškinimai bus lietuvių kalboj. Įžanga visiems dykai. Kviečiame kuoskaitlingiausia atsilankyti, o praleisite vakarą labai gražiai.

T pati paroda bus pětnyčios vakare, spalių 16, 7:30 val., *Stanford* svetainėj, 14th Pl. ir Union Ave. *M. Valenčius.*

Parsiduoda

Pigiai parsiduoda saliunas su visais rakandais ir laisniu. Biznis išdirbtas per 10 metų. Vieta gera, apgyventa lietuviai ir lenkais. Parsiduoda iš priežasties savininko išvažiavimo ant farmų. Puiki proga lietuviui.

JOE BERŽINSKIS
1361 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda bučernė viena geriausių toj vietoj. Iš priežasties ligos parsiduoda kuopigiausiai greitu laiku. Atsišaukite į Naujienų Ofisą.

1841 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Labai pigiai parsiduoda **Saliunas** ant kertės dviejų gatvekarių linijų. Biznis išdirbtas gerai; vieta apgyventa lietuviais. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą.

2013 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda puikus saliunas lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoj. Savininkas trumpame laike išvažiuoja į Kaliforniją. Gera proga — pelninga vieta.

PETER GADEIKO
1457 N. Wood Str., Chicago, Ill

"AUŠROS" MOKYKLA.

mokina:

Anglų kalbos,
Aritmetikos (rokundų),
Knygvedystės,
Stenografijos,
Typewriting,
Pirklybos Teisių,
Abelnos Istorijos,
Geografijos,
Algebros,
Geometrijos,
Trigonometrijos,
Braižymo.

Mokinimo valandos:

Nuo 9 išryto iki 5 po pietų. Vakare nuo 7:30 iki 9:30.

3149 S. Halsted st., Chicago, Ill.

"Kova"

Tai geriausias ir prieinamiausias darbo žmonių laikraštis.

"KOVOJ" telpa geriausių rašėjų raštai ir geriausių poetų eilės.

"KOVA" išeina sykį į savaitę ir turi labai daug skaitytojų.

"KOVA" uoliai gina darbininkų reikalus ir kainuoja tik $2.00 ant metų.

"KOVĄ" užsirašydami adresuokite šitaip:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Ar skaitai "LAISVE"

Jeigu dar neskaitai, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažiurėjimui.

"Laisvė" yra didžiausis darbininkų laikraštis, **nes dabar eina dvigubai padidinta,** t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išeina 2 sykiu per savaitę todėl paduodą naujausias žinias iš viso pasaulio.

"Laisvėj telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius del moterų.

'Laisvės" kaina tik $2.00 metams, sei metų $1.00. Užsienyj metams 3.00.

Nelauk ilgai, nes vėliau kaina rasi bus padidinta.

Adresuok šitaip:

"LAISVĖ"
183 Roebling st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimas

Pajieškau užsiėmimo grosernėj ar bučernėje. Esu pirmos klesos bučeris. Moku lietuviškai, latviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir angliškai. Dirbsiu už prieinamą mokestį. Reikalaujantįs atsiųskie laišką šiuo adresu:

B. Smith
155 Vincennes Road, Harvey, Ill.

Tel Canal 947

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima įgyti už $5 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius ploščius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės $35 ir $40.00.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Telephone Monroe: 6020.

ŠOKIŲ MOKYKLA

Mokina Dovanai Paskirtais Vakarais Waltz, Two-Step, Tango ir kitokius Europiškus ir Amerikoniškus šokius. Šokius paskirtus vakarus. Meldžiu atsilankyti.

Šiuomiantrašu:
JULIJONAS ŠILKAUSKAS
1122 So. Displaine St., Chicago.
Kamp. 703 W. Bunker street

—Antanai, kiek laiko dabar?

Kad aš ir nežinau, užvakar parsinešiau laikrodėlį iš laikrodininko, o šiandien jau vėl stovi.

— Tai ar tu nežinai, kad **Nurkaitis** yra laikrodininkas ir pas jį geriausia laikrodėlius taisyti? Jis gyvena prie 1854 W. North ave. Pas jį kiekvienas gauna gvarancją ant 2 metų. Jeigu laikrodėlis per minėtą laiką sustotų, tai jis jį dykai pataisys. Jis taipgi viską pigiai padaro. Sudeda akmenis į žiedus už 20c. Taipgi parduoda akiniams stiklus, kad ir geriausius po $1.25. Parduoda viską pigiai kaip ir kiti. Klausk tų, kurie jau pas jį pirko.

C. NURKAITIS
1854 W. North Ave., Chicago.

Mokykla Angliškos Kalbos.

Kiekvienas išmoks angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike per šios mokyklos atsakančią metodą. Dieninės ir vakarinės kliasos. Kurie gyvena kituose miestuose Suv. Valst. ir Kanadoj, mokinam per laiškus (korespondenciją) labai pasekminga metoda. Del platesnių žinių rašykite pas:

WAITCHES BROS.
1741 West 47th Street :: Chicago, Ill.

EXTRA!

Didžiausias Rudeninis Atidarymas

Drabužiai, Czeverykai ir Vyrų Skalbiniai

Kviečiu visus pažįstamus ir nepažįstamus į mano krautuvę ir persitikrinti.

Musų tavorai puikiausi, geriausio darbo. Pigiausios kainos. Mes užkviečiame prisižiurėti musų tavorams .

Meldžiu atsinešti šį apgarsinimą, o gausite dovanas su kiekvienu pirkiniu.

Mes geriausiai valome, prosijame ir sutaisome senas drapanas.

ATEIK PAS MUS PIRMIAUS
negu eisi kur kitur.

S. Kulvinsky
4558 S. ASHLAND AVE.
Telephone Yards 5234.

PETER MILLER

Užlaikau auksų ir laikrodžių krautuvę. Taisau senus laikrodėlius. Parenkų akinius. Akis egzaminuoju uždyka.

2256 W. 22 St., arti Oakley Ave
CHICAGO, ILL.
Seniau gyvenau Grant Works, Ill.

Telephone Monroe 3311

DR. PIETRZYKOWSKY
Gydytojas

Gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Speciališkai gydo visenėjusias vyrų ir moterų ligas pilvo, plaučių ir tt.

Valandos: kožną dieną nuo 9 val. iki 11; ir nuo 5 val. iki 9 val. vak. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 1 v. po pietų.

866 MILWAUKEE AVE.
Kampas Racine Ave.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKĮ MATERIJOLĄ.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294 **3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.**

BANK — CHICAGO

Atsargiau su pinigais.

Karė Europoje pakėlė sumišimą tarpe žmonių nesigilinusiųjų į pinigų klausimus. Kaip daug yra tokių žmonių, kurie laiko savo pinigus namie arba nešiojasi su savim.

Šiandien, kaip ir pirma, saugiausia vieta Tamstos pinigams yra tai

VALSTYBINIS BANKAS

Už pinigus padėtus iki 15 *spalių* (*Oct.*) *procentai mokami nuo* 1 *spalių.*

Siuntimas Pinigus į Lietuva Jau vėl yra galimas

Mes priimame pinigus siuntimui į Lietuvą arba kitas dalis svieto.

Pinigus priimtus siuntimui mes gvarantuojame pristatyti į vietą arba sugražinti. Mes pristatome pasą nuo to, kuriam pinigai pristatyti.

Į vietą, kuri nėra apimta mušių, pinigai nueina į 14 dienų.

Parduodame Laivakortės taipgi

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK
1112 West 35th St. Netoli Morgan St.
VIENATINĖ BANKA BRIDGEPORTE PO GLOBA VALDŽIOS.

Kapitalas ir perviršis $275,000.00
Lietuviškai kalbama Lietuvių Skyriaus Vedėjas *A. Petrulis*

Bankinės Valandos: nuo 9 ryto iki po pietų. Subatomis nuo 9 ryto iki 8 vakaro.

DIENRAŠČIO svarba lietuvių gyvenime tapo darodyta, kada lietuviai pradėjo gauti kasdien NAUJIENAS.

Šiandien be NAUJIENU negali apseiti nei vienas lietuvis, kuris tik moka skaityti.

NAUJIENOS kiekvienam tapo taip jau reikalingos, kaip ir kasdieninė duona.

Ir paskutiniai atsitikimai lietuvių gyvenime parodė, kokią didelę reikšmę dabar jame turi

NAUJIENOS

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE.